

ชื่องวง : วัฒนธรรมการสร้างและผลกระทบทางดนตรี

KHONG WONG : ITS CULTURAL WAKING AND EFFECTS ON MUSIC

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินการตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวัฒนธรรมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2540

๑๗

๑ ๒๕๔๒

๒๕๔๐

Copyright by Mahidol University

ชื่อวิทยานิพนธ์	ชื่องวง: วัฒนธรรมการสร้างและผลกระทบทางดนตรี
ผู้วิจัย	อภิชาติ ภูระหงษ์
ปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (วัฒนธรรมศึกษา)
คณะกรรมการควบคุม	พิชิต ชัยเสรี, อ.ม ลักขณา ดาวรัตนหงษ์, Ph.D. วชิราภรณ์ วรรณดี อ.ม.
วันที่สำเร็จการศึกษา	22 สิงหาคม พ.ศ. 2540

บทคัดย่อ

วัฒนธรรมการสร้างชื่องวง เป็นเรื่องของช่างบุ ซึ่งเป็นวิชาช่างโบราณของไทยอย่างหนึ่งในจำนวนหมู่ช่างที่เรียกกันว่า "ช่างสิบหมู่" มีความผูกพันกับวัฒนธรรมดนตรีในฐานะเป็นผู้สร้างชื่องวง ให้นักดนตรีใช้บรรเลง

จากการศึกษาพบว่า ชื่องวงมีความสำคัญต่อวัฒนธรรมดนตรี จัดได้ว่าเป็นหัวใจของดนตรีไทย เพราะมีบทบาทเกี่ยวข้องกับดนตรีไทยทั้งหมดทั้งเชิงทฤษฎีและการปฏิบัติ การสร้างสรรค์ดนตรีนั้นโบราณจารย์ให้ชื่องวงซึ่งเกิดจากผลผลิตของวัฒนธรรมการสร้างชื่องวงที่เรียกว่า "ชื่องดี" เป็นเครื่องมือสำคัญและสร้างวิชาดนตรีสอดคล้องกับคุณภาพของชื่องวงอย่างนั้น ปัจจุบันวัฒนธรรมการสร้างชื่องวงได้รับความกระทบกระเทือนจากสภาพของกระบวนการผลิตเอง ได้แก่ จำนวนช่างบุ ที่สามารถตีชื่องวงได้มีจำนวนลดลง การขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ การผลิตซึ่งต้องพึ่งพาธรรมชาติ การสร้างชื่องหล่อ ฯลฯ ทั้งหมดนี้เป็นความบีบคั้นให้วัฒนธรรมการสร้างชื่องวงที่มีมาอย่างโบราณต้องเปลี่ยนแปลง จึงเป็นผลกระทบต่อเนื่องเกี่ยวโยงไปถึงดนตรีด้วย

Thesis Khong Wong : Its Cultural Making And
Effects on Music

Name Apichat BhuraHong

Degree Master of Art (Cultural studies)

Thesis Supervisory Committee

Pichit Chaisaree, M.A.
Lakana Daoratanahong, Ph.D.
Wachiraporn Wandee, M.A.

Date of Graduation 22 August B.E. 2540 (1997)

Abstract

The culture of gong creation is an ancient Thai craftsmanship of "beating craftsmen" which is one of the traditional Ten Group Craftsmanships. These craftsmen are an essential part of Thai classical music culture, acting as the creators of rounded gongs for musicians to use in performance.

The study found that, theoretically and practically, the rounded gong plays an essential role in Thai classical music. Originally in the creation of rounded gongs, ancient craftsmen mainly practiced the "manual beaten" style, which is different from the "molded" one practiced today. Accordingly, the creation of music had to correspond to the beaten gongs. At present, the culture of rounded gong creation has severely been threatened by its production processes. The number of skilled craftsmen are minimal, natural production resources and materials are scarce and there is an ever increasing competition from mass-produced molded gongs. These and other factors have caused drastic changes in this ancient craft and, inevitably, greatly affected modern Thai classical music.